

XAVIER MONTSALVATGE I EL CINEMA

Personalment, no m'agraden les anomenades pel·lícules musicals. Detesto en principi aquestes cintes l'acció de les quals gira al voltant de quatre cançons o d'una obra simfònica, moltes vegades adaptades sense cap respecte».

Qui així parla no és altre que el compositor català Xavier Montsalvatge, vengut a l'illa per tal de participar en els Encontres de Compositors'94.

«En canvi, la música escrita expressament sobre guió de les pel·lícules té un interès extraordinari per al compositor.»

El mestre català, a Mallorca estant, accedí també a participar activament en l'enregistrament d'un vídeo en el qual es passava revista a la seva vida i obra.

«D'ençà que es va inventar la notació musical no havia existit, per al qui escriu en els pentagrames, una gimnàstica tan saludable, un treball tan apassionant, com el de crear la música il·lustrativa de l'acció visual...».

La seva primera experiència en el camp de la Música escrita per al cinema, la banda sonora pel film de Juli Coll *Distrito quinto* de 1957 i basat en l'obra teatral de Josep M. Espinàs, no va sortir malament.

«Vaig saber emmotllar-me al caràcter del guió i, amb la possibilitat de manejar la moviola, que permet veure

una vegada i una altra cada escena cronometrant-ne la durada, i la facilitat que tenia de modificar efectes tímbrics i instrumentals, vaig realitzar una música fàcil i evocadora que va sobresortir fins al punt que em van atorgar el Premi de la Crítica Cinematogràfica».

— Amb Juli Coll va seguir col·laborant, no?

«Vaig escriure per a Juli Coll la música de tres pel·lícules més: *Nunca es demasiado tarde*, *Un vaso de whisky*, que em va obligar a frivolitzar al màxim l'estil de la partitura, i *El traje de oro*».

— Seguiren altres títols...

«Vaig arribar a familiaritzar-me amb aquella mena de feina i em van encarregar altres produccions, sis o set en poc temps, entre les quals van tenir més repercussió *Siega verde*, dirigida per Rafael Gil, d'ambient català, per la qual vaig introduir a l'orquestra la típica tenora; *Rapsodia de sangre*, d'Isasi Isasmendi, sobre la invasió russa de Txecoslovàquia i *El frente infinito*, que va tenir de protagonista Adolfo Marsillach».

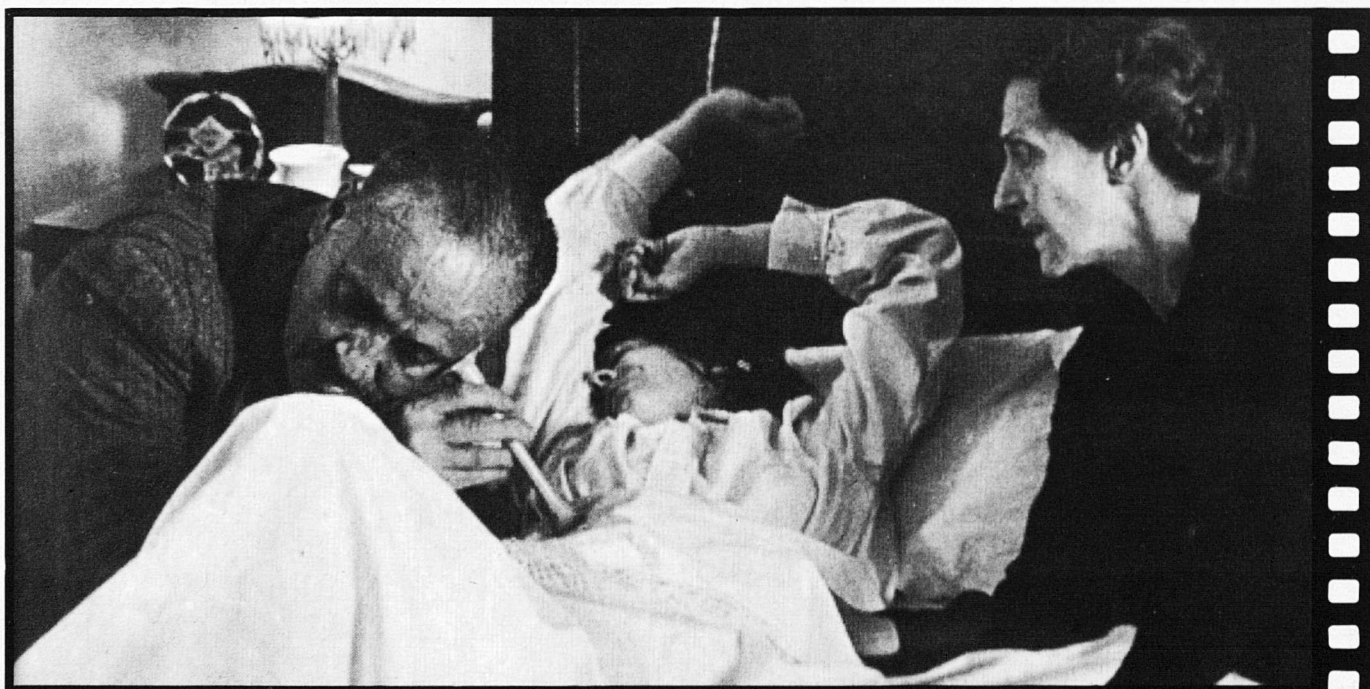
— I la seva col·laboració amb Jaime Camino?

«Ell em va fer veure la música cinematogràfica des d'un angle més ponderat i hi he col·laborat estretament des del 1967 fins ara.

Vaig treballar en cinc pel·lícules seves: *España otra vez*, sobre la guerra civil a Barcelona; *Mi profesora particular*, amb Joan Manuel Serrat de protagonista; *Las largas vacaciones del 36*, on l'acció transcorre en un poble de Montseny durant els tres anys de la guerra; *La vieja memoria*, interessantíssim reportatge sobre els polítics de la República, que recordaven els seus anys de lluita, i, finalment, *Dragone Rapide*, de 1986, en què es reconstrueix la revolta franquista de juliol de fa cinquanta anys» (*).

PERE ESTELRICH I MASSUTÍ

(*) TOTES LES FRASES DE XAVIER MONTSALVATGE PERTANYEN AL SEU VOLUM *APUNTS AUTOBIogrÀFICS*. EDICIONES DESTINO. BARCELONA, 1991.

FOTOGRAMA DE *LAS LARGAS VACACIONES DEL 36*